

ת"פ 17986/01/18 - מדינת ישראל נגד פינן מזרחי, רבידים חברה לבנין (2009) בע"מ, מ.ב. חברה לבנין והנדסה בע"מ, שלושתם

בית משפט השלום בתל אביב - יפו
ת"פ 17986-01-18 מדינת ישראל נ' מזרחי ואח'

לפני כבוד השופט שאול אבינור
המאשימה: מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד מיכאל פינקלשטיין
מע"מ תל-אביב
נגד
הנאשמים: פינן מזרחי
רבידים חברה לבנין (2009) בע"מ
מ.ב. חברה לבנין והנדסה בע"מ
שלושתם ע"י ב"כ עו"ד גבי שחר

גזר דין

א. רקע כללי:

1. נאשמות 2 ו-3 הן חברות פרטיות מוגבלות במניות, אשר נרשמו כעוסק מורשה בענף הבנייה לעניין הוראות חוק מס ערך מוסף, תשל"ו-1975 (להלן - חוק מע"מ). בתקופה הרלוואנטית לכתב האישום היה נאשם 1 (להלן - הנאשם) המנהל הפעיל של הנאשמות.
2. הנאשמים הורשעו, לאחר שמיעת הראיות, בביצוע סדרת עבירות בניגוד להוראות חוק מע"מ, בגין קבלת חשבוניות פיקטיביות וניכוי מס התשומות הכלול בהן, כלהלן:
באישום הראשון - נאשמים 1 ו-2 הורשעו בביצוע 44 עבירות לפי הוראות סעיף 117(ב)(5) לחוק מע"מ (ניכוי מס תשומות בלי שיש לגביו מסמך כאמור בסעיף 38 לחוק, במטרה להתחמק או להשתמט מתשלום המס, בנסיבות מחמירות הנובעות מהיקף ההשתמטות), ועבירה לפי הוראות סעיף 117(א)(7) לחוק מע"מ (אי ניהול פנקסי חשבוניות או רשומות אחרות).
- באישום השני** - נאשמים 1 ו-3 הורשעו בביצוע 4 עבירות לפי הוראות סעיף 117(ב)(5) לחוק מע"מ, ועבירה לפי הוראות סעיף 117(ב)(6) לחוק מע"מ (הכנה או ניהול או הרשאה לאחר להכין או לנהל פנקסי חשבוניות כוזבים או רשומות אחרות כוזבות, במטרה להתחמק או להשתמט מתשלום מס).
3. פרטי המעשים מושא האישומים נקבעו בהרחבה בהכרעת הדין ולפיכך אין צורך לחזור על הדברים. בתמצית שבתמצית, ולצרכי גזר הדין בלבד, יצוין כאן כלהלן:
באישום הראשון (נגד הנאשם ונאשמת 2) - הנאשמים הורשעו בכך שבתקופה שבין חודש ינואר 2012 לבין חודש דצמבר 2013 קיבלו לידיהם **44 חשבוניות מס פיקטיביות על שם 7 חברות שונות, בגין**

עסקאות בסך כולל של 6,252,500 ₪. הנאשמים רשמו את החשבוניות הפיקטיביות בספרי הנהלת החשבונות של נאשמת 2, וניכו את מס התשומות הכלול בהן בדוחות התקופתיים אותם הגישו בשם נאשמת 2, **בסך כולל של 1,036,847 ₪.** הנאשמים זוכו מהעבירות שבהן הואשמו בהקשר לשלוש חשבוניות מס שהוצאו על שם העוסק חיים סולומון, נוכח מחדל המאשימה מלהעיד את העוסק בבית המשפט (ר' בפסקה 41 ובפסקה 119 להכרעת הדין).

באישום השני (נגד הנאשם ונאשמת 3) - הנאשמים הורשעו בכך שבתקופה שבין חודש יוני 2013 לבין חודש אוקטובר 2013 קיבלו לידיהם **4 חשבוניות מס פיקטיביות על שם שתי חברות שונות בסך כולל של 725,060 ₪.** הנאשמים רשמו את החשבוניות הפיקטיביות בספרי הנהלת החשבונות של נאשמת 3, וניכו את מס התשומות הכלול בהן בדוחות התקופתיים אותם הגישו בשם נאשמת 3 למנהל מע"מ, **בסך כולל של 130,510 ₪.**

4. בסך הכל מדובר אפוא, בעניינו של הנאשם, בהרשעה בגין **קבלת 48 חשבוניות פיקטיביות וניכוי מס התשומות הכלול בהן בסך כולל של 1,167,357 ₪.**

ב. עיקר הראיות לקביעת העונש:

5. מטעם המאשימה הוגשו, כראיות לקביעת העונש, תדפיס המידע הפלילי של הנאשם (ע/1). כעולה מהתדפיס לנאשם, יליד שנת 1954 (בן 67 שנים כיום), שתי הרשעות קודמות, שתיהן בגין עבירות לפי הוראות חוק מע"מ. ב"כ המאשימה הגיש, בהקשר זה, את גזר הדין מההרשעה הקודמת האחרונה של הנאשם (ת"פ (שלום ת"א) 2772/02 **מדינת ישראל נ' פ.ד.מ. ביצוע עבודות גמר וציפויים לבניין ואח'** (23.05.2004)), שם הורשע הנאשם, בהתייחס לשלוש חברות שהיו בבעלותו, בשורה של עבירות מע"מ, שנעברו במשך תקופה ארוכה של כשבע שנים. שיעור המחדל דשם, שלא הוסר, עמד על סך של כמיליון וחצי ₪, ועל הנאשם נגזרו העונשים הבאים: מאסר בפועל לתקופה של 24 חודשים, מאסר מותנה וקנס כספי בסך של 20,000 ₪.

6. מדובר אפוא, על פני הדברים, בעבר פלילי בעל רלוואנטיות גבוהה לקביעת העונש בגין העבירות מושא כתב האישום שלפניי. עם זאת, ההרשעה הקודמת האחרונה של הנאשם היא משנת 2004, דהיינו מלפני שנים רבות, ושעל כן פרטי הרישום התיישנו (כמצוין בתדפיס עצמו). התיישנות זו אמנם אינה שוללת את עצם קבילות התדפיס (ר' ההחלטה בפרוטוקול, עמ' 140), אך יש בה כדי להפחית עד מאוד את המשקל שיש ליתן לאמור בו.

7. ההגנה, מצידה, הגישה כראייה לקביעת העונש תעודה רפואית, המפרטת את בעיותיו הבריאותיות של הנאשם והתרופות אותן הוא נוטל בקביעות (ר' ס/1). כעולה מתעודה זו, הנאשם סובל, בין השאר, מעודף משקל, מחלת לב כלילית, לחץ דם גבוה וכבד שומני.

ג. עיקר טיעוני הצדדים:

8. ב"כ המאשימה עמד בטיעונו על נסיבות החומרה שבביצוע העבירות על ידי הנאשמים, תוך הפנייה לקביעות שבהכרעת הדין. בהתייחס לשני האישומים מדובר ברצף פעילות עבריינית, שנמשכה כמעט ללא הפסקה במשך כשנתיים, שבמהלכן כמעט מדי חודש נוכה מס תשומות על סמך חשבוניות

פיקטיביות, בסכום מס מצטבר של 1,167,357 ₪ (קרן). יתר על כן, הנאשם הסתתר-למעשה מאחורי זהותם של אחרים, שכן הגם שהיה מנהלן-בפועל של נאשמות 2 ו-3, שתי החברות נרשמו על שמם של אחרים. במיוחד הפנה ב"כ המאשימה, בהקשר זה, לדיון בהכרעת הדין בעניינו של מר עזרא שמאי, שנרשם כמנהל וכבעלים של נאשמת 2, ממנו עולה כי שמאי שימש-למעשה כאיש קש מטעם הנאשם (ר' בפסקה 83 ואילך להכרעת הדין).

9. עוד עמד ב"כ המאשימה על הנזק הכבד שנגרם לציבור, ה"קורבן השקט" בעבירות מס, בשל הפגיעה בהכנסות המדינה והשלכותיה. בהקשר זה הטעים ב"כ המאשימה כי השימוש בחשבונות פיקטיביות הוא בגדר "מכת מדינה", מה גם שמדובר בעבירות הקלות לביצוע אך קשות לאיתור ולחשיפה. בנסיבות אלה, ותוך הפנייה לפסיקה בה נקבע כי בעבירות מס יש לבכר את שיקולי ההרתעה על פני נסיבותיהם האישיות של המבצעים, עתר התובע לקביעת מתחם עונש הולם שבין 18 חודשי מאסר בפועל לבין 36 חודשי מאסר בפועל וקנס כספי בסכום שבין 5% לבין 10% משיעור המחדל.

10. אשר למיקום הנאשם בתוך מתחם העונש ההולם הדגיש ב"כ המאשימה את העובדה שהנאשם לא הסיר ולו שקל אחד מסכום המחדל. כמו כן טען כי העיכוב בהגשת כתב האישום נבע מאי שיתוף הפעולה מצד הנאשם, אשר הבטיח שוב ושוב להביא מסמכים, חוזים ואינפורמציה, אך לא עמד בהבטחותיו. בנסיבות אלה, כך לטענת ב"כ המאשימה, ראוי לגזור את עונשו של הנאשם בחלקו העליון של מתחם העונש ההולם, בצירוף מאסר מותנה וקנס כספי מכביד.

11. ב"כ הנאשמים, מצידו, פתח את טיעונו בתיאור מפורט של נסיבות חייו של הנאשם. ב"כ הנאשמים תיאר כיצד החל הנאשם לעבוד לאחר 10 שנות לימודים בלבד, על מנת לסייע בפרנסת המשפחה, ולאחר מכן שירת שירות צבאי-קרבי מלא, בשירות חובה ובמילואים, ואף סבל מפגיעות בעקבות השתתפותו במלחמת יום הכיפורים. לאחר שחרורו משירות חובה החל הנאשם לעבוד בחברה, אותה הקים אחיו, בתחום השיפוצים.

12. הנאשם נישא ונולדו לו ארבעה ילדים, אך המשפחה עברה משבר והתדרדרות, גם במישור הכלכלי, לאחר שהבן הבכור נהרג בתאונה. בת הזקונים, שנולדה לאחר התאונה, סובלת מבעיות קשות, אך למרות זאת ועל אף גירושיו נטל הנאשם על עצמו את עול הטיפול בבת. כיום הנאשם כבר כבן 67 שנים וסובל מחוליים שונים, שבעטיים הוא נזקק לטיפולים תרופתיים, והכל כאמור בתעודה הרפואית 1/ס.

13. לענין העבירות שבביצוען הורשעו הנאשמים ביקש הסניגור לטעון כי במקרה דנא לא מדובר ב"חשבונות פיקטיביות במובן הקלאסי" (בפרוטוקול, עמ' 143 שורה 28), ולא מדובר בנאשם שרכש או שזייף חשבונות פיקטיביות, אלא מדובר במקרה שבו העבודות מושא החשבונות בוצעו-בפועל, בין על ידי קבלני משנה ובין על ידי עובדים. בנסיבות אלה, כך לטענת הסניגור, לא נגרם נזק של ממש לקופת המדינה. עוד הפנה הסניגור, בהקשר זה, לכך שלא הוגשו נגד הנאשמים כתבי אישום בגין פגמים בניהול ההכנסות ואף הוסיף וטען כי החברות-הנאשמות נקנסו, במישור מס ההכנסה, בקנסות כבדים שאותם שילמו עד תום, הגם שלא הציג מסמכים לכך. אשר לעובדה שהחברות-הנאשמות נרשמו על שמם של אחרים ביקש ב"כ הנאשמים דווקא לדון את הנאשם לכף זכות נוכח כך שבמהלך המשפט הוא לא ניסה להשליך את האחריות על אחרים אלא מלכתחילה הודה בכך ששימש כמנהל פעיל של שתי הנאשמות.

14. בנסיבות אלה עתר ב"כ הנאשמים לקביעת מתחם עונש הולם שבין עונש מאסר בפועל, לנשיאה

בעבודות שירות, לבין עונש מאסר בפועל לתקופה קצרה. לטענתו, בנסיבותיו האישיות והמשפחתיות של הנאשם, לרבות גילו, בעיותיו הבריאותיות והרשעותיו הקודמות - שמשקלן צריך להיות אפסי נוכח התיישנותו - בכל מקרה יש להסתפק בהטלת עונש מאסר בפועל שניתן לשאתו בדרך של עבודות שירות. לשיטת הסניגור, השתת עונש של מאסר לנשיאה מאחורי סורג ובריא לא רק שתמנע מהנאשם לטפל בביתו הזקוקה לו אלא גם עלולה, להביא להתדרדרות חמורה במצבו הרפואי.

15. לבסוף הנאשם, בדברו האחרון לעונש, הסתפק בדברי בא כוחו באומרו: **"קשה לי להתבטא בכל הנוגע לסיטואציה הזו"** (בפרוטוקול, עמ' 145 שורה 11).

ד. קביעת מתחם העונש ההולם:

16. לפי הוראות חוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן - חוק העונשין), בעת גזירת עונשו של נאשם על בית המשפט לקבוע, תחילה, את מתחם העונש ההולם לכל אירוע עברייני שבגיני הורשע הנאשם, ולאחר מכן לגזור את עונשו של הנאשם בתוך מתחם זה. קביעת מתחם העונש ההולם תיעשה, בהתאם להוראות הדין, תוך התחשבות בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירות ובמידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירות.

17. במקרה דנא מדובר בכתב אישום האוחז שני אישומים, אך ברצף עברייני אחד ועל כן יש מקום לקבוע מתחם עונש אחד לכלל העבירות. לצורך קביעת מתחם זה, יש להתחשב בערכים החברתיים הנפגעים כתולדה מביצוע של עבירות מס, ובהם ההגנה על הקופה הציבורית שבאוצר המדינה, ההגנה על שוויון הנשיאה בנטל המס וההגנה על מהימנות הדיווחים לרשויות המס.

18. יוטעם, כי משמעותן המעשית של עבירות המס היא גזל כספי הציבור ולפיכך - במיוחד כאשר מדובר בעבירות חמורות הכרוכות, כבענייננו, בשימוש בחשבוניות פיקטיביות - מדיניות הענישה הנהוגה כוללת הטלת עונש מאסר בפועל ממשיים, לנשיאה מאחורי סורג ובריא. זאת, במיוחד במקרים שבהם מדובר בעבירות שבוצעו באופן שיטתי, לאורך זמן ובהיקפים כספיים ניכרים. ב"כ הנאשמים אמנם ביקש - בטיעונו לעונש - להיאחז בטענה שמדובר במקרה זה בחשבוניות פיקטיביות שהן בגדר חשבוניות "זרות", אך כפי שנקבע בהכרעת הדין, בפרשה דנא אין כל אינדיקציה ממשית לכך שהתשלומים מושא החשבוניות בוצעו בפועל, ולמעשה ההיפך הוא הנכון (ר' בפסקה 111 להכרעת הדין ואילך).

19. עסקינן אפוא בפרשה של ניכוי תשומות, על סמך חשבוניות מס פיקטיביות, וזאת במשך תקופה של כשנתיים ימים, באמצעות שתי חברות שנרשמו על שמם של אחרים. ההיקף הכולל של החשבוניות הפיקטיביות הוא **בסך כולל של 6,977,560 ₪**, שמס התשומות הגלום בהן הוא **בסך כולל של 1,167,357 ₪** (קרן המס). מדובר אם כן בעבירות שבוצעו בתחכום ובשיטתיות, במשך תקופה ללא מבוטלת, אשר גרמו נזק משמעותי לקופת הציבור וממילא לאינטרס הציבורי.

20. בחינת מדיניות הענישה הנהוגה מלמדת כי בעבירות לפי הוראות חוק מע"מ הכרוכות בחשבוניות פיקטיביות - בסכומי מס שבין מיליון ₪ לבין שני מיליון ₪ - מלמדת כי מתחמי העונש ההולמים נקבעים, בקירוב, בין 12 חודשי מאסר בפועל לבין 36 חודשי מאסר בפועל. בנוסף נגזרים קנסות כספיים בסכומים של עשרות אלפי ₪ עד 100,000 ₪ ולעיתים אף למעלה מכך (ר' לעניין זה רע"פ 4497/20 אביבי נ' מדינת ישראל (05.07.20). ר' גם ת"פ (שלום ת"א) 17549-01-17 מדינת ישראל נ' לימונדה א.א.נ בע"מ (11.04.18); ת"פ (שלום רמ') 21748-05-16 מדינת ישראל נ' אבו ע'אנם

(05.07.18); ת"פ (שלום ת"א) 8775-10-15 **מדינת ישראל נ' פרחי** (10.07.18); רע"פ 6779/19 **מפארג'ה נ' מדינת ישראל** (27.10.19).

21. בהתחשב בכל האמור לעיל - לרבות העובדה שבענייננו מדובר בסכום מס שאינו עולה במידה ניכרת על מיליון ₪ - אני קובע את מתחם העונש ההולם בפרשה זו בין 10 חודשי מאסר בפועל לבין 36 חודשי מאסר בפועל.

ה. גזירת עונשו של הנאשם בתוך מתחם העונש ההולם:

22. לאחר קביעת מתחם העונש ההולם על בית המשפט לגזור את עונשו של הנאשם בתוך מתחם זה, תוך התחשבות בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות.

23. אשר לנאשם שלפניי, השיקולים הרלוואנטיים לגזירת עונשו הם כלהלן:

עברו הפלילי של הנאשם - לנאשם שתי הרשעות קודמות בעבירות לפי חוק מע"מ. מחד גיסא, הרלוואנטיות של הרשעות אלה - ובמיוחד האחרונה שבהן - היא גבוהה מאוד, שכן מדובר בעבירות מע"מ הדומות במהותן לעבירות שבביצוען הורשע הנאשם לפניי. מאידך גיסא, מדובר בהרשעות בגין עבירות שנעברו לפני שנים רבות, אשר התיישנו, ובנסיבות אלה אין מקום ליתן להן משקל מהותי (כאמור בפסקה 6 דלעיל).

הפגיעה של העונש בנאשם ובמשפחתו - הטלת עונש של מאסר בפועל תפגע בנאשם ובמשפחתו, ובמיוחד בבתו בה הוא תומך, ויש להתחשב בכך.

הודאה ונטילת אחריות - הנאשם כפר בעובדות כתב האישום ועמד על שמיעת הראיות וניהול המשפט. זוהי כמובן זכותו הבסיסית של הנאשם לעשות כן ואין לזקוף זאת לחובתו (ור' גם בהוראות סעיף 40א(6) סיפא לחוק העונשין), מה גם שהנאשם זוכה ממקצת העבירות בהן הואשם. עם זאת, בנסיבות אלה אין הנאשם זכאי להקלה הניתנת למי שמודה בעובדות ונוטל אחריות על מעשיו.

נתוניו האישיים של הנאשם ונסיבות חייו - הנאשם, כבן 67 שנים כיום, סובל ממצב רפואי מורכב, שבעטיו הוא נדרש לטיפולים תרופתיים. מצב רפואי זה בוודאי גם יקשה על הנאשם לשאת עונש של מאסר בפועל, ויש להתחשב בהיבט זה.

מאמצי הנאשם לתיקון תוצאות העבירות ולפיצוי על הנזק שנגרם בעטיין - הנאשם לא עשה מאומה לתיקון תוצאות מעשיו ולא הסיר מחדליו.

24. מכלול הנסיבות והשיקולים שפורטו לעיל מלמד כי במקרה זה כפות המאזניים מעוינות, באופן שיש לגזור את עונשו של הנאשם באמצע מתחם העונש ההולם, אם גם קצת למטה מכך תוך התחשבות במצב בריאותו. אני קובע אפוא את עונשו של הנאשם, ברכיב המאסר בפועל, לתקופה של 20 חודשי מאסר.

25. כיוון שמדובר בעבירות מס יש להשית גם ענישה כלכלית, וכבר עמדנו לעיל על מדיניות הענישה הכלכלית הנהוגה במקרים דומים. עם זאת, בהקשר זה יש להתחשב גם במצבו הכלכלי של הנאשם, כאמור בהוראות 40ח לחוק העונשין. הנאשם אמנם לא הציג ראיות לעניין מצבו הכלכלי, אך ברי כי עצם השתת עונש של מאסר בפועל עליו, לתקופה לא קצרה, תהא בעלת השלכות על כושרו ויכולתו להשתכר.

26. לבסוף, על הנאשמות - שאינן פעילות כיום - יש להשית קנס סמלי.

ו. סוף דבר:

27. אשר על כן - ובהתחשב בשיקולים לכך חומרה ולכך קולה, אשר פורטו לעיל - אני גוזר על הנאשמים את העונשים הבאים:

נאשם 1:

(א) 20 חודשי מאסר בפועל.

על נאשם 1 להתייצב לנשיאת עונשו בבית המעצר ניצן, או במקום אחר שייקבע שירות בתי הסוהר, ביום 11.04.21 עד השעה 10:00.

ב"כ הנאשמים יתאם את הכניסה למאסר עם ענף אבחון ומיין של שירות בתי הסוהר, על מנת להבטיח עריכת "מיין מוקדם" לנאשם 1 אשר יקל על קליטתו בבית הסוהר.

(ב) מאסר על תנאי למשך 9 חודשים, אותו לא יישא נאשם 1 אלא אם כן יעבור, תוך שלוש שנים מיום שחרורו מן המאסר, עבירה לפי הוראות חוק מע"מ.

(ג) קנס בסך של 30,000 ₪, או חודשיים מאסר תמורתו.

הקנס ישולם ב-10 תשלומים חודשיים, שווים ורצופים, החל מיום 01.07.21 ובכל אחד בחודש שלאחריו. היה ונאשם 1 לא ישלם את אחד התשלומים במועד תועמד כל יתרת הקנס לפירעון מיד.

נאשמות 2 ו-3:

קנס (סמלי) בסך 1 ₪ (על כל אחת מהן).

זכות ערעור בתוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, י"ז אדר תשפ"א, 01 מרץ 2021, במעמד הצדדים.